

Vraagtekens en alom mysterie in Dagboek van een verdwenene

MUZIEKTHEATER

Dagboek van een verdwenene

Muziektheater Transparant

Operadagen Rotterdam laat weer van zich horen. Tijdens de twaalfde editie van dit evenement is de Maasstad het podium voor een keur aan voorstellingen, de ene keer in een echte zaal als de Doelen, de andere keer op het dak van de Bijenkorf of op de Crooswijkse Koe-weide.

Voor de opening van Operadagen was het podium van de Stadsschouwburg ingericht, en wel met het decor voor 'Dagboek van een verdwenene', een performance, gebaseerd op de gelijknamige liedcyclus van Leos Janáček. Muziektheater Transparant ging ervoor in zee met regisseur Ivo van Hove en componiste Annelies Van Parys.

Van Hove plaatst zijn regie in een doka die overgaat in een huiskamer – de geperforeerde achterwand levert een fraai belichtingseffect op. Onwillekeurig denk je aan het doordrukken om extra licht toe te voegen tijdens de bewerking van een foto. Spoelbakken, stapels met negatieven en afdrukken, een vergroter, een vleugel, een schemerlamp en een bank. In deze ruimte wordt veel peinzend gezeten, wanhopig rondgestapt en stram op de grond gelegen door twee zangers en een acteur. Moeizaam, dit alles – op zo'n gekunstelde manier heb je zelf nog nooit een pas gezet of plaatsgenomen in een fauteuil. Terwijl Janáček's 'Dagboek' grillig is: in de teksten over de liefde van een dorpsjongen voor het zigeuner-meisje Zefka schieten de emoties alle kanten op. Om het publiek te laten delen in de gevoelens van deze poëtische smeltkroes, zou een leniger regie wonderen doen. De handelingen leveren nu vooral vraagtekens op, nauwelijks antwoorden.

Hoe anders is de inbreng van Transparants huiscomponist Van Parys. Zij deed een mees-terzet door aan het minidrama van de Tsjech

haar eigen handtekening toe te voegen, maar de sfeer van het basiswerk volledig intact te laten. De ultrakorte liederen in het 'Dagboek' zijn ongrijpbaar, de ene frase licht op, de andere blijft broeierig. Mysterie alom. Van Parys verleent Janáček's opus een waardevolle glans. En ze viel al bijna niet meer op, zittend achter de vleugel als in een huiselijk tafereeltje: de puike pianiste Lada Valesova speelde Janáček-plus met een mild toucher, haar vingers volgden het karakter van de muziek op perfecte wijze. Voor de zangers Marie Hamard en Ed Lyon betekende dat een gespreid bedje. Had-den zij zich vrijer bewogen, dan zouden hun vocale prestaties wellicht meer betekenis hebben gekregen, in lijn met het timbre van het dameskoor van drie.

Niet wat je noemt een klapper van een opening, maar geen paniek, nog een dikke week Operadagen te gaan. Het rijtje highlights vermeldt de voorstellingen 'Freddie' rond Freddie Mercury, 'Shorelines' met het Ragazze Kwartet en een uitvoering van Monteverdi's opera 'L'Orfeo' door Cappella Mediterranea onder leiding van Leonardo García Alarcón.

Frederike Berntsen

Herhaling: 21/5 Muziekgebouw
aan 't IJ, Amsterdam.

Operadagen Rotterdam: t/m 21 mei.

Info: operadagenrotterdam.nl

*Niet wat je noemt een
klapper van een opening,
maar geen paniek, nog
een dikke week
Operadagen te gaan*

Scène uit het Dagboek, er wordt veel stram op de grond gelegen.